

МРЕЖА ЗА МЕЖДУСЕКТОРНО ПАРТНЬОРСТВО: ФОРУМ ЗА СОФИЯ

"Ерик, знам, че мога да изкарам от теб нещо невероятно, всъщност дори по-невероятно от това, което до момента си направил в музиката. Надявам се, че мога да провокирам нещо голямо да се случи, и мисля, че това ще стане, ако обединим сили."

Из писмо на Джон Ленън до Ерик Клептън, 1980 г.

ФОРУМ ЗА СОФИЯ - www.forumzasofia.net -

си поставя амбициозната цел да обедини силите на гражданския сектор, Столична община, районните администрации и не на последно място Столичен общински съвет с идеята всяка една от тези заинтересовани страни да даде най-доброто от себе си и в сътрудничество с останалите да провокира и подпомогне успешното развитие на София като град на хората и за хората, интелигентен и съзидателен, автентичен и жизнен, зелен и привлекателен.

Бюлетин №: 4 - 2015

ЧЕТВЪРТА СРЕЩА НА ФОРУМ ЗА СОФИЯ

На 26.05.2015 година се състоя среща на *Групата за образование и социална интеграция* от мрежата за междусекторно партньорство ФОРУМ ЗА СОФИЯ. На срещата присъстваха представители на районни администрации в СО и представители на неправителствени организации от София, активни в сферата на образованието и образователните политики като Асоциация за образователно лидерство, фондация ФОРУМ и други.

Проект „За по-добро управление на София - създаване на работещо партньорство между НПО сектора, столична община, районните администрации и Столичен общински съвет”

Срещата бе посветена на образователната интеграция на децата от маргинализираните групи, с акцент върху образователната интеграция на децата-бежанци и проблемите, които районните администрации срещат при осъществяването ѝ.

В хода на обсъждането стана ясно, че проблемите с образователната интеграция на децата-бежанци към настоящия момент са на входа на системата, а за останалите деца от маргинализираните групи са нередовната посещаемост и ранното отпадане.

Децата-бежанци не получават достъп до образователната система по ред причини – бавни процедури за получаване на статут на бежанец, невъзможност за осигуряване на учители в местата за настаняване от затворен тип (поради липса на законово основание за изпращането на такива в центровете за бежанци), незнаене на езика и невъзможност за научаването му в затворената среда на интеграционния център за бежанци, в някои от случаите наблюдаваме и липса на интерес от страна на семействата да включат децата в образователния процес, поради възприемането на България като преходна дестинация преди заминаването им за друга европейска държава. В случаите на получен статут на бежанец проблемите продължават поради негативната реакция от страна на училищната среда (основно родителите на българските деца, които се притесняват, че учебният план ще се промени заради тези деца и няма да бъде отделяно достатъчно внимание на всички). Проблемите при непридружените или нелегалните деца-бежанци са още по-сериозни.

Много сериозен проблем е оценяването на децата за кой клас отговарят. В други страни в Европа се ръководят от възрастта на детето. В България няма законова процедура или методика, по която да се прави тази оценка, което допълнително затруднява достъпа до образование на децата-бежанци. Необходими са сериозни законодателни промени в тази посока, но новият Закон за народната просвета не предвижда никакви разпоредби отнасящи се за образованието на мигрантите. Време е да се приеме, че бежанците в България са факт. Колкото и странно да ни изглежда (защото сме свикнали хора да напускат страната ни, но не и да искат да се заселват в нея) на част от бежанците им харесва тук и искат да останат. Време е държавата да уреди въпросите с тяхната интеграция и да делегира права и бюджет на местната власт за работа в тази посока. УНИЦЕФ обръща сериозно внимание на факта, че финансирането за бежанците не включва разходи за обучение на децата-бежанци. Не трябва да се забравя, че успешната бъдеща интеграция започва от образованието на днешните деца.

По принцип законът дава право на допълнителна работа на преподавателите с различните деца (бежанци, роми, със СОП), но никой не се възползва от това право, по ред причини сред които и недостиг на финансови средства.

Като начало една наредба на министъра на образованието и науката би решила част от проблемите на децата бежанци на входа на образователната система. За цялостно решение на проблема е необходим системен подход, минаващ през законодателни промени и задължителна бюджетна подкрепа. Ако не инвестираме в образованието на децата-бежанци днес, ще се сблъскаме с много сериозни разходи за социална подкрепа в бъдеще.

В рамките на проведената дискусия стана ясно, че като цяло проблемите с образователната интеграция на децата от маргинализираните групи са еднакви. Децата-бежанци правят изключение в момента, защото при тях е ограничен достъпа до образование и все още нямаме наблюдения върху посещаемостта, справянето им в училище и ранното отпадане.

Проблемът с обхвата на децата в България е системен. Няма интегрирана система за наблюдение на децата – обща база данни, която да обединява данните на входните пунктове на МВР, АСП, ДАЗД, ЕСГРАОН. Липсва системен подход за наблюдение на децата и управление на информационните масиви. Например, децата мигранти и тези получили статут на бежанец излизат от системата при заминаване или преместване и повече никой не знае къде са отишли, дали продължават да учат, дали са се върнали, ако са се върнали дали са на училище и т.н.

Не можем да знаем какъв е обхвата на ромските деца, защото няма механизъм за тяхното преброяване. Етносът е въпрос на самоопределение и може би само на основата на майчин език може да се получи някаква информация относително достоверна информация.

Миграцията създаде и така наречените „нови сираци“. Това са деца оставени на грижите на баби, дядовци и други роднини, често дори без уредени настоящи права, които поради обикновено усложненото социално положение на семействата, попадат в риск от отпадане.

При образователната интеграция на децата от маргинализирани групи е много важно да се взимат комплексни мерки, като се работи паралелно за преодоляване както на социалния, така и на образователния проблем, защото те са взаимосвързани. Необходим е мултидисциплинарен подход, който да обединява усилията на всички заинтересовани страни – НПО, общини, институции свързани с образованието, полиция, социални служби, ДАЗД и други. На срещата бе посочена добрата практика на Евангелистката църква, която работи в две посоки – проповядване на поучителни притчи и материална подкрепа във вид на дрехи и храна. Материалната подкрепа е мотивация да се ходи на училище, на църква и др.

Съществуват и други добри практики, прилагани от училища и неправителствени организации в страната. Добър пример в това отношение е например проект „Успех“, който се води от учителите. Той е изключително полезен за децата, но свързаната с него бумащина кара училищата едно след друго да се отказват от участие.

Липсва достатъчно публичност и популяризиране на постигнатите резултати по отделните проекти. Полезно за всички би било да се направи и публикува на сайта на мрежата списък с Интернет страници на дарителски организации НПО и проекти, показващи добри практики, което ще даде възможност да бъдат видяни и приложени от повече заинтересовани страни. На Интернет страницата на Центъра за образователна интеграция на малцинствата, например, е публикуван списък с добри практики. Добри практики имат и в АМАЛИПЕ, Национална мрежа за децата и други.

Голям проблем пред образователната интеграция на децата (не само от малцинствата) е незаинтересоваността на родителите към образователния процес. Трябва да се работи пряко с тях в самите училища, които трябва да е превърнат е средища на общността. Районните администрации, обаче, трудно намират контакт с родителите и се налага да бъде намерен модел на успешно взаимодействие. Трябва да се работи както с родителите от малцинствата, така и с родителите от мнозинството, които трябва да приемат реалността, да осъзнаят сериозността на ситуацията, наличието на мултикултурна среда и нуждата от приобщаване, а не сегрегация на малцинствата. Не можем да продължаваме да се правим, че ги няма. Необходими са кампании за информираност и активност за приобщаване. Основна цел трябва да бъде интегрирането на децата поне в кварталните училища и прекратяване на процеса на отписване на българските деца. Добър пример в това отношение е 109 училище в Слатина, където подготовката на средата предшества самата интеграция на различните деца. Започнато е с обучение на учителите, които са провеждали работа с децата, а самите деца са учили родителите си.

По принцип във всяко училище би трябвало да има мултидисциплинарен екип за работа в мултикултурна среда, защото такива екипи са обучавани в рамките на един голям проект, изпълнен от НИОКСО преди 3 години.

Открива се сериозен проблем при налагането на санкции за непосещение на децата в училище. Процедурата е много тромава. Компетентна да санкционира е Столична община, а не районните администрации, т.е. районните администрации трябва да подадат формално искане до Столична община, която да наложи санкцията. Това усложнява излишно процедурата и се дължи на факта, че в закона (правен по времето, когато всички района бяха общини) продължава да стои текста, че санкцията се налага от кмета на общината.

Това, което до голяма степен пречи на образователната интеграция на децата от маргинализираните групи е липсата както на квартална, така и на училищна общност. В училищата учат деца от различни квартали и те трудно създават истинска общност и атмосфера на приемане и приобщаване на новодошлите в общността.

Районните администрации пожелаха да бъде направена следваща среща, на която да бъдат поканени ромски неправителствени организации, с които да бъдат обсъдени проблемите с образователната интеграция на ромските деца.

МРЕЖА ФОРУМ ЗА СОФИЯ – www.forumzasofia.net

Изграждането на Мрежата за междусекторно партньорство **ФОРУМ ЗА СОФИЯ** цели от една страна да изгради устойчив мост между гражданите и местната власт, а от друга страна да осигури пряк достъп на общинската администрация до капацитета и натрупаната в неправителствения сектор експертиза.

В хода на работата по проекта беше установено наличието на работна група по въпросите на градската среда и мобилност към Столична община, създадена по инициатива на фондация „ЕкоОбщност“. **ФОРУМ ЗА СОФИЯ** доразвива и надгражда тази работна група, като от една страна разширява обхвата на разглежданите въпроси и проблеми, от друга страна включва в нейната работа и районните администрации, поради тяхната позиция в градския живот на София - физическата им близост до гражданите и случващото се на отделни места в столицата.

Работата на мрежата ще бъде организирана в четири работни групи, занимаващи се с въпроси свързани с:

- Градска среда
- Културно и историческо наследство на столицата
- Образование и социална интеграция на маргинализирани групи
- Диалог с гражданите

Мрежата ще се развива, оформя и адаптира към средата постоянно, съответно на нуждите и важните въпроси за града и гражданите.

ПРОЕКЪТ

Проект „За по-добро управление на София - създаване на работещо партньорство между НПО сектора, столична община, районните администрации и Столичен общински съвет“ се изпълнява от „Форум за наблюдение и анализ на публични политики“ (ФОРУМ) и се финансира в рамките на Програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 г.

Сред приоритетите на Форум, от самото му създаване, е наблюдение на водените в столицата политики. През 2013 г. заедно с Район „Триадица“, организацията изпълни проект "Добро управление на район „Триадица“ чрез прилагане на механизми за повече прозрачност и по-активно гражданско участие". В организираната в рамките на проекта обществена консултация на тема „Успешен диалог между гражданите и администрацията: как да го постигнем“ взеха участие представители на различни нива от местната администрация и държавни и местни институции, представители на гражданския сектор в столицата и граждани. Всички се обединиха около заключението за належаща необходимост от задълбочаване на връзките между гражданския и публичния сектор в София. Единодушно беше приета идеята за създаване на работещо междусекторно партньорство между представителите на всички заинтересовани страни в столичния диалог. Настоящият проект е стъпка към реализиране на тази идея.

Общата цел на проекта е да създаде партньорство между неправителствени организации, столична община, районните администрации и Столичен общински съвет.

Специфични цели на проекта са:

- Установяване на синергия в работата на гражданския и публичния сектори;
- Създаване на ефективен механизъм за повишаване на доверието от страна местната администрация в неправителствения сектор в столицата.

За постигане на тези цели ще:

- бъде създадена мрежа от представители на неправителствения сектор в столицата, Столична община, районните администрации и Столичен общински съвет;
- бъдат изработени на "Правила за работа на мрежата за междусекторно партньорство в Столична община";
- бъде развита мрежата на основата на два вида срещи - планирани и извънредни;
- бъдат осъществявани дейности за публичност на резултатите:

Проект „За по-добро управление на София - създаване на работещо партньорство между НПО сектора, столична община, районните администрации и Столичен общински съвет“

- издаване на кратък бюлетин, описващ по-важните теми и решения от срещите;
 - разпространяване на бюлетина до представители на заинтересовани страни;
 - създаване на активна Интернет страница на мрежата, която да позволява повече граждани да бъдат запознати с нейната работа и чрез която да могат да участват при взимането на решения от обществена значимост в столицата.
- бъде организирано финално събитие - работилница, на която ще бъдат поканени граждани, представители на централната власт, Народното събрание и заинтересовани от резултатите страни.

Период на изпълнение на проекта: 21.11.2014 – 21.09.2015 г.

ФИНАНСИРАЩАТА ПРОГРАМА

[Програмата за подкрепа на НПО в България](#) е част от прилагането на [Финансовия механизъм на ЕИП](#). Тя е на обща стойност от близо 11,8 млн. евро, осигурени от страните донори Исландия, Лихтенщайн и Норвегия. Програмата предоставя финансиране за допустими неправителствени организации, регистрирани в България и има за цел да подпомогне развитието на гражданския сектор и приноса му за социалната справедливост, демокрацията и устойчивото развитие на страната.

Оператор на Програмата е Институт „Отворено общество“ – София в партньорство с Фондация „Работилница за граждански инициативи“.

Повече информация за финансиращата програма може да намерите на нейната интернет страница: www.ngogrants.bg

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство.

Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от фондация "Форум за наблюдение и анализ на публични политики" и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България.